

Společný dopis níže podepsaných ministrů o nových řešeních v oblasti nelegální migrace do Evropy

Následující text je společným dopisem níže podepsaných ministrů

Níže podepsaní ministři jsou přesvědčeni, že EU musí pokračovat v úsilí o vytvoření spravedlivějšího, humánnějšího, udržitelnějšího a účinnějšího globálního azylového systému zaměřeného na prevenci a řešení nelegální migrace u jejích kořenů a podél migračních tras, a zároveň na poskytování odpovídající ochrany a zázemí pro ty, kteří je potřebují, a na podporu návratů a reintegrace. Bohužel jsme od tohoto cíle zatím daleko. Stav současného azylového a migračního systému EU, včetně prudkého nárůstu nelegálních příchoďů, je neudržitelný. Naší hlavní odpovědností a závazkem je udržet stabilitu a sociální soudržnost a vyhnout se riziku polarizace evropských společností a ztrátě jednoty v rodině členských států EU.

Přetrvávající výzvy s řešením důsledků nelegální migrace do Evropy brání našim schopnostem zajistit lepší ochranu a živobytí většímu počtu uprchlíků a nabídnout rozvojovou pomoc v regionech původu, kde jsou často opomíjeni ti nejzranitelnější, kteří potřebují mezinárodní ochranu. Země podél migračních tras hrají nezastupitelnou roli tím, že hostí velké množství uprchlíků. EU a její členské státy by měly zvýšit svůj podíl na rovnocenném, konstruktivním a širokém partnerství s klíčovými zeměmi, zejména podél migračních tras, tím, že změní své zaměření z řešení nelegální migrace až v Evropě na podporu uprchlíků i hostitelských komunit v regionech původu.

Pakt o migraci a azylu poskytne členským státům EU silnější právní rámec pro řešení různých aspektů migrace, mimo jiné zvýšením bezpečnosti našich vnějších hranic a vytvořením účinnějších azylových řízení. Chceme-li dále prohlubovat snahy o rozbití motivačních pobídek, které jsou hnací silou nelegálních migračních pohybů a nebezpečných cest do Evropy, je třeba vyvinout dodatečné úsilí. Jsme přesvědčeni, že k tomu, abychom se vypořádali s hlavními příčinami nelegální migrace a regulovali migrační pohyby do EU, bude zapotřebí, abychom všichni přemýšleli nekonvenčně a společně našli nové způsoby, jak tuto problematiku řešit na úrovni EU.

S ohledem na výše uvedené níže podepsaní ministři vyzývají Komisi, aby ve společném úsilí s členskými státy identifikovala, vypracovala a navrhla nové způsoby a řešení, jak zabránit nelegální migraci do Evropy.

Především vyzýváme Komisi k navázání komplexních, oboustranně prospěšných a trvalých partnerství s klíčovými partnerskými zeměmi podél migračních tras. Takováto partnerství jsou zásadní nejen pro regulaci nelegálních migračních pohybů do Evropy, ale i aby se migrantům nabídla alternativa k riskování jejich životů na nebezpečných cestách. Pro optimalizaci těchto partnerství by měly být posouzeny různé návrhy, včetně modelů inspirovaných prohlášením EU a Turecka (a jeho mechanismem 1:1) a memorandumem o porozumění mezi EU a Tuniskem, jakož i spolupráce na legálních možnostech příchodu v souladu s vnitrostátními právními předpisy a potřebami vnitrostátního trhu práce. Kromě toho je možné prozkoumat případná lokální bezpečná aranžmá a tranzitní mechanismy inspirované stávajícími nouzovými

tranzitními mechanismy (ETMs), jejichž cílem by bylo odhalit, zachytit nebo v případě nouze zachránit migranty na volném moři a dopravit je do předem určeného bezpečného místa v partnerské zemi mimo EU, kde by pro tyto migranty bylo možné nalézt trvalé řešení, a to i na základě modelů, jako je Protokol mezi Itálií a Albánií.

Také návraty osob bez nároku mezinárodní ochrany představují stejně důležitou součást naší celoevropské reakce na zvládání nelegální migrace. Je nezbytné, aby osoby bez práva na pobyt v členských státech EU byly neprodleně navraceny zpět, a to nejen kvůli minimalizaci negativních důsledků pro členské státy spojené s umístěním odmítnutých žadatelů o azyl, ale také proto, aby se snížila motivace těch, kteří se snaží vstoupit do EU nelegálně. Proto vyzýváme k posílení vnitřních i vnějších aspektů navracení, které povedou k účinné návratové politice EU. To by mohlo zahrnovat zajištění účinnějších návratových systémů v členských státech EU plně realizujících návratová rozhodnutí a prozkoumání možné spolupráce se třetími zeměmi na mechanismech návratových center, kam by navracené osoby mohly být přemístěny během čekání na své finální vyhoštění. V souvislosti s posledně uvedeným vyzýváme Komisi i členské státy, aby v rámci stávajícího unijního práva prozkoumaly možné modely a zvážily případnou potřebu změny návratové směrnice.

V zájmu snížení celkového tlaku na migrační systémy by členské státy měly mít možnost přemístit ty žadatele o azyl, pro které je k dispozici bezpečná alternativa v podobě třetí země, do těchto zemí. Proto by mělo být přehodnoceno uplatňování konceptu „bezpečných třetích zemí“ v azylovém právu EU, a to jak s cílem přijmout konkrétní a okamžitá opatření na základě stávajícího unijního práva, tak i v případě potřeby přehodnotit právní rámec, včetně kritéria vazby na zemi během plánovaného přezkumu konceptu bezpečných třetích zemí v roce 2025. Vyzýváme Komisi, aby předložila návrh na označení země jako bezpečné třetí země na úrovni EU, jak předpokládá nové nařízení o azylovém řízení.

Pakt a Schengenský hraniční kodex poprvé přicházejí s právním rámcem EU pro instrumentalizaci migrace. Tento rámec by měl být dále posílen, aby umožnil komplexní reakci na hrozbu, kterou představuje instrumentalizace migrantů na vnějších hranicích EU, a to i reformou nebo doplněním stávajících nástrojů a opatření. Níže podepsaní ministři vyzývají k tomu, aby členské státy měly k dispozici vhodné a účinné nástroje a opatření, které by umožnily rychle zamezit případům instrumentalizace – jako jsou hybridní útoky, které v poslední době zorganizoval běloruský a ruský režim – s cílem zajistit národní bezpečnost členských států. A konečně, EU a její členské státy by měly využít všech dostupných opatření k posílení a zintenzivnění boje proti převaděčství, mimo jiné schválením legislativních návrhů týkajících se boje proti převaděčství, které předložila Komise.

Tato opatření vyžadují širokou škálu akcí a dlouhodobého úsilí, jakož i komplexní přístup na vnitrostátní úrovni i na úrovni EU. Vedle nelegální migrace se musíme zaměřit na naši vízovou politiku, neboť mnoho žádostí o azyl v EU podávají osoby ze zemí, které jsou osvobozeny od vízové povinnosti, nebo osoby se schengenským vízem.

Zdůrazňujeme, že všechna nová opatření musí být prováděna v plném souladu s našimi mezinárodními právními závazky, včetně zásady *non-refoulement*, jakož i s Listinou základních práv EU a platnými právními předpisy EU. Vyzýváme Komisi, aby v případě potřeby navrhla

příslušné cílené legislativní změny nezbytné k provedení navrhovaných opatření v unijním právu.

15. května 2024

Podepsaní ministři:

Gerhard Karner

Federal Minister of Interior of the Republic of Austria

Kalin Stoyanov

Minister of Interior of the Republic of Bulgaria

Vít Rakušan

1st Deputy Prime Minister and Minister of the Interior of the Czech Republic

Konstantinos Ioannou

Minister of Interior of the Republic of Cyprus

Kaare Dybvad Bek

Minister for Immigration and Integration of the Kingdom of Denmark

Lauri Läänemets

Minister of Interior of the Republic of Estonia

Mari Rantanen

Minister of the Interior of the Republic of Finland

Dimitris Kairidis

Minister of Migration and Asylum of the Hellenic Republic

Matteo Piantedosi

Minister of Interior of the Italian Republic

Rihards Kozlovskis

Minister of Interior of the Republic of Latvia

Agnė Bilotaitė

Minister of Interior of the Republic of Lithuania

Byron Camilleri

Minister for Home Affairs, Security and Employment of the Republic of Malta

Eric van der Burg

Minister for Migration of the Kingdom of the Netherlands

Tomasz Siemoniak

Minister of the Interior and Administration of the Republic of Poland

Marian-Cătălin Predoiu

Deputy Prime Minister and Minister of Internal Affairs of Romania